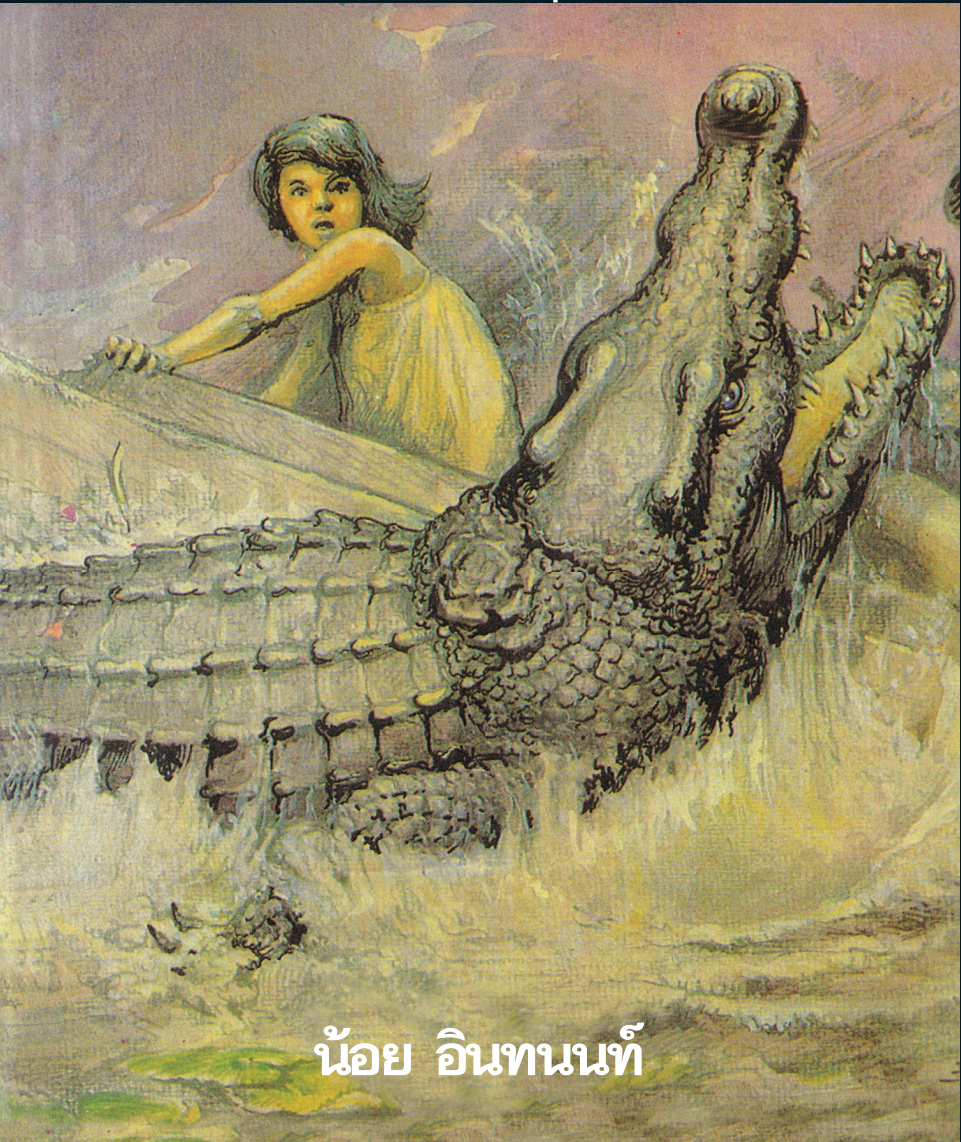

ชุดนวนิยายผจญภัยลึกลับในป่าดงพงพีเมืองไทย

ล่องไพร

ผิทองเหลืองคนสุดท้าย

น้อย อินทนนท์

น้อย อินทนนท์ นามปากกาของ มัลย์ ชูพินิจ (๒๔๔๙-๒๕๐๖)

เกิดที่กำแพงเพชร เรียนหนังสือที่โรงเรียน
บพิตรพิมุข เทพศิรินทร์ และจบชั้นมัธยมบริบูรณ์
จากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เคยรับราชการ
เป็นครูอยู่ระยะหนึ่ง หลังจากนั้นได้ใช้ชีวิตในการ
เขียนหนังสือตลอดเวลา ๓๕ ปี

ครูมัลย์เป็นนักหนังสือพิมพ์และนักเขียน
ชั้นครูซึ่งมีอัจฉริยะยากจะหาผู้ใดทัดเทียม เขียน
ได้ทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นนวนิยาย เรื่องสั้น บท-
ความ สารคดี ตลอดจนคอลัมน์เกี่ยวกับหนังสือ
โทรทัศน์ กีฬา ฯลฯ โดยใช้นามปากกาต่างๆ กัน
ที่รู้จักกันดีก็คือ “ม. ชูพินิจ” “น้อย อินทนนท์”
“อินทนนท์น้อย” “เรียนเอง” “แม่เองค์”
“นายฉันทนา” “ลดาภิรักษ์” “สมิงกะหรง”
“แป๊ะตลิ่งกรอบ” ฯลฯ

ไม่เพียงเป็นที่รู้จักนับถือด้านงานประพันธ์
และงานหนังสือพิมพ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
เท่านั้น ครูมัลย์ยังได้อุทิศตนด้านการบำเพ็ญ
ประโยชน์แก่สังคมและเพื่อนมนุษย์อีกด้วย จนได้
รับเกียรติสูงสุด ซึ่งนักหนังสือพิมพ์น้อยคนจะพึง
ได้รับ คือได้รับแต่งตั้งเป็นวุฒิสมาชิกและได้รับ
พระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อีกด้วย

ปก :

**จากภาพวาดชุดชีวิตป่า ของ
สนั่น ศิลากรณ์**

(พ.ศ. ๒๔๖๒-๒๕๒๙)

น้อย อินทนนท์

ล่องไพร

ตอน

ผิท่องเที่ยวคนสุดท้าย

สำนักพิมพ์ กระท้อน ป.ล.

ISBN 978-974-22590-5-1

ล่องไพร

อันดับที่ ๑๒

ผีตองเหลื่องคนสุดท้าย

ผู้จัดพิมพ์ชุดล่องไพร

๒๔๙๘ สำนักพิมพ์พิทยาคาร

๒๕๐๙ สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น

๒๕๑๔ สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น

๒๕๒๔ สำนักพิมพ์บรรณกิจ

๒๕๓๓ - ๒๕๕๕ สำนักพิมพ์ กระท่อม ป.ล.

จัดพิมพ์โดยได้รับอนุญาตจาก

มูลนิธิมาลัย ชูพินิจ

www.krumalai.com

ชนิษฐา (ชูพินิจ) ณ บางช้าง

บรรณาธิการ

ผู้จัดการสำนักพิมพ์ กระท่อม ป.ล.

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์

เลขที่ ๒๙๖ ซ.อรุณอมรินทร์ ๓๐ ถ.อรุณอมรินทร์

บางยี่ขัน บางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร. ๐๒-๔๓๓๐๐๒๖-๗

จัดจำหน่ายโดย

บริษัทเคล็ดไทย จำกัด

เลขที่ ๑๑๗-๑๑๙ ถนนเฟื่องนคร ตรงข้ามวัดราชบพิตร

เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ โทร. ๐๒-๒๒๕๙๕๓๖-๙

ราคา ๑๕๐.๐๐ บาท

กองทุนมัลลย์ ชูพินิจ

จากสำนักพิมพ์

ผีต้องเหลือง หรือชื่อเรียกเป็นทางการว่ามาลาบรี เป็นชนกลุ่มน้อยเผ่าพันธุ์หนึ่ง ซึ่งไม่มีวัฒนธรรมและประเพณีของตนเอง ไม่มีศาสนา ไม่มีทั้งหลักแหล่งอยู่อาศัยถาวร มักปลูกเพิงมุงด้วยใบตองพอกุ้มหัวนอน อยู่ในป่าดงพงทึบตามยอดเขา โดยเลือกทำเลใกล้ต้นน้ำลำธารเพื่อสะดวกในการหาอาหาร ซึ่งได้แก่ สัตว์ป่าและของป่า เวลานอนก็จะนอนในท่าตะแคง เอาหูแนบพื้นเพื่อระแวดระวังภัยตลอดเวลา จะเดินเหินเคลื่อนไหวก็เงียบกริบแทบไม่ได้ยินเสียงฝีเท้าเลย พอใบตองที่มุงหลังคาเริ่มกลายเป็นสีเหลือง ก็อพยพครอบครัวโยกย้ายไปหาหลักแหล่งใหม่ต่อไป

ปัจจุบัน ชนเผ่ามาลาบรีหรือผีต้องเหลืองลดจำนวนลงตามลำดับ เนื่องจากสภาพสังคมภายนอกที่เปลี่ยนไป ป่าดงดิบถูกทำลาย แหล่งอาหารเริ่มขาดแคลน ชุมชนกลุ่มนี้ก็ต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อความอยู่รอด

“ล่องไพร” ตอน “ผีต้องเหลืองคนสุดท้าย” เกิดจากการที่ “น้อย อินทนนท์” ได้เห็นชนเผ่าพันธุ์นี้ ซึ่งหลงเหลืออยู่บ้างตามยอดเขาทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย กำลังจะปรับเปลี่ยนสภาพดั้งเดิมตามภาวะแวดล้อมเกือบหมดสิ้น จึงได้นำมาผสมผสานกับจินตนาการเกิดเป็นหนังสือในมือท่านขณะนี้

ท่านผู้อ่านจะได้พบกับ “สีฟ้า” มาลาบรีสาวที่เกือบจะเหลืออยู่เพียงชื่อ ถ้าไม่ได้รับการดูแลช่วยเหลือให้พ้นภัยทั้งจากมนุษย์ด้วยกันเอง และจากสัตว์ร้ายในป่าทึบจากคณะของ “ศักดิ์ สุริยัน” และท่านก็จะได้รู้ทำงานด้านค้นคว้าเผ่าพันธุ์มนุษย์ของนักมนุษยวิทยา เช่น ดร.คาร์ล ฟลิทส์ และแวนดา ภรรยาสาวของเขานั้น ต้องเผชิญกับความยากลำบากเพียงใด กว่างานสักชิ้นจะสัมฤทธิ์ผล

นอกจากนี้ สำนักพิมพ์ขอแจ้งข่าวดีแก่ท่านผู้อ่านว่า จะได้นำสารคดีเกี่ยวกับป่าเรื่อง “ทุ่งโล่งและดงทึบ” ซึ่งเคยโด่งดังมากในอดีตของ “น้อย อินทนนท์” และหาอ่านไม่ได้แล้วในปัจจุบัน มาจัดพิมพ์ขึ้นใหม่เพื่อสนองความต้องการของแฟน ๆ “ล่องไพร” ซึ่งเรียกร้องมามากเหลือเกินอีกด้วย ขอให้รอคอยต่อไปอีกสักระยะหนึ่ง

ผัดทองเหลืองคนสุดท้าย

รอยเท้าที่ทางด่าน	๓
อาคันตุกะยามวิกาล	๒๗
สีฟ้า...ผัดทองเหลืองสาว	๔๖
พบพวกป้างลาด	๕๗
คำทำนายจากแม่เต่า	๗๓
กลางโหลงช้าง	๙๖
นักสำรวจชาวเยอรมัน	๑๑๓
แผนการของตาเกิน	๑๒๘
ติดรอยอายแป	๑๓๙
ลัมพญาคชสาร	๑๔๙
ร.อ.เรื่องหาย	๑๕๙
กา...ขมู่ไฟเคราะห์ร้าย	๑๖๙
ประลองฝีมือ	๑๘๓
เผชิญคาร์ล ฟริกส์	๑๙๖
ล่าเสือ	๒๑๒
ตันยา	๒๓๐
เสือในใจของ ร.อ.เรื่อง	๒๔๖
ลาจาก	๒๕๗

๑

รอยเท้าที่ทางด่าน

ฤดูฝนซึ่งเพิ่งผ่านพ้นไป ทำให้ด่านใหญ่เส้นนั้นเปลี่ยนสภาพไปเป็นด่านใหม่อีกเส้นหนึ่ง ซึ่งไม่เหลือร่องรอยของเก่าไว้เลยจนนิดเดียว ประเดี๋ยวต้นไม้ซึ่งพัวพันไปด้วยเถาวัลย์รกรุงรังล้มขวางหน้า ประเดี๋ยวกอหญ้าและพุ่มไม้ซึ่งงอกงามลามออกมาจากชายป่าปกคลุมจนไม่เห็นแนวทางเดินอีกต่อไป หลายครั้ง เราต้องเสียเวลาวกไปวนมาเพื่อหาแนวทางเดินของมัน และหลายคราว ก็ต้องใช้วิธีค้นค้นโดยทางลัดกระทั่งหลงเคล็ดเลยไป ต้องตั้งต้นที่จุดเดิมใหม่

เมื่อเวลาผ่านไปและใกล้เย็นลงทุกที ความหวังที่เราจะลงไปถึงปางลาดก่อนค่ำวันนั้นก็เหลือน้อยลงทุกขณะ มันเป็นความผิดของข้าพเจ้าเองที่ไม่เชื่อตาเกินว่า การเดินตามทางด่านเส้นเดิมหลังจาก ๓—๔ เดือนของฤดูฝนผ่านไป ผู้ใช้วิธียึดทิศและลัดทางเอาไม่ได้ แต่เพราะว่าในการลัดทางเช่นนั้น หมายถึงข้ามเขาสูง ไม่รู้ว่าที่ลูกต่อก็ลูกก่อนจะถึงปางลาด ออกจะเกินกำลังของ ร.อ.เรือง ยุทธนา ซึ่งข้อเท็จจริงไม่เป็นปกติดีจากอุบัติเหตุที่เขาได้รับในการพยายามเอาชีวิตรอดจากช้างเถรตัวหนึ่ง เมื่อต้นเดือนก่อน ฉะนั้น แม้มันจะหมายถึงการเสียเวลาไปมากกว่ากันไม่ต่ำกว่า ๓ วัน ในการจับเส้นทางด่านเดิม มันก็เป็นหนทางหนึ่งและวิธีเดียวที่ข้าพเจ้าจะเลือกได้

ตั้งแต่ก่อนออกจากบ้านน้ำหลาก ตำบลสุดท้ายที่นาครธรรมขยายไปถึงในรูปของวัดวาอารามและโรงเรียนเมื่อ ๕ วันก่อน ชาวบ้านผู้อารีได้บอกให้เรารู้ล่วงหน้าว่า ปางลาดเป็นแห่งเดียวที่เราอาจจะพบผู้คนได้ในภูมิภาคอันกว้างไพศาลสลับซับซ้อนไปด้วยพืดเขา ป่าสูง และลำธารน้อยใหญ่หลายตอน ยังไม่ปรากฏว่าเพื่อนมนุษย์ผู้อารยะคนใดได้ย่างเข้าไปถึง และส่วนใหญ่ไม่ปรากฏอยู่ในแผนที่ของประเทศไทยด้วยซ้ำไป

แต่จะคำมิดคึกคักในคืนนั้น... หรืออีกกี่วันต่อไป เราก็จะต้องไปให้ถึงปางลาดจงได้ เพราะเป็นหนทางเดียวที่เราจะหาทางยืนยันให้แน่ใจว่า สองสามภรรยา นักวิทยาศาสตร์ชาวเยอรมันผู้นั้นได้ผ่านไปทางนั้นจริง

“เป็นไปได้ไหมคุณศักดิ์ ว่าศาสตราจารย์ฟริกส์กับเมียของแกอาจเคล็ดเลยเข้าไปในเขตลาว และป่านี้นับกลับไปถึงบ้านเก่าของเราแล้ว?” ครั้งหนึ่ง ร.อ.เรือง ยุทธนาปรารภกับข้าพเจ้า ขณะที่เราออกจากร้านน้ำหลากมา

ข้าพเจ้าสันติ์ระยะและอธิบายให้เขาเข้าใจว่า ก่อนที่กระทรวงมหาดไทยจะส่งมายังผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดจะส่งต่อไปยังอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ให้ทำการตรวจค้นเสาะแสวงหาร่องรอยและที่อยู่ของนักมนุษยชาติวิทยาชาวเยอรมันผู้นั้น รัฐบาลเยอรมันได้โทรเลขติดต่อไปยังเวียงจันทน์ ไช่ฮ่อน พนมเปญ แม้กระทั่งย่างกุ้ง เกี่ยวกับข่าวของศาสตราจารย์คาร์ล ฟริกส์ และภรรยาสาวของแก แต่ก็ยังไม่ปรากฏวิแว่วว่าได้ผ่านเข้าไปในดินแดนของประเทศข้างเคียงเหล่านั้น

“เราเชื่อกันว่าอย่างไรเสีย ถ้าแกเสร็จงานทางนี้แล้ว ก่อนกลับบ้านจะต้องผ่านกรุงเทพฯ เพราะได้ฝากเอกสารและสัมภาระในการสำรวจภาคใต้ของเมืองไทยไว้ที่สถานทูต ก่อนเดินทางขึ้นมาที่นี่” ข้าพเจ้าชี้แจงเพิ่มเติม “ฉะนั้น เว้นไว้เสียแต่แกจะสิ้นชีวิตแล้วอย่างที่เราลือกัน อย่าง

ใครเสียก็คงจะยังอยู่ในบริเวณป่าภาคนี้ จะเป็นเพราะหลงทาง เป็นเพราะถูกจับกุมคุมขังอยู่กับพวกชาวป่าชาวเขาเผ่าไหน หรือเป็นเพราะงานสำรวจของแกยังไม่เสร็จ เมื่อเราตามพบแล้วก็คงจะได้รู้ข้อเท็จจริง”

คาเกินซึ่งหุบปากนิ่งมาตั้งแต่เราออกจากร้าน เอ่ยถึงเรื่องนี้ขึ้นเป็นครั้งแรกว่า

“นายนะใจอ่อน เสียใครเขาไม่ค่อยได้ คาเกินไม่ว่าอะไรหรอกที่รับปากเจ้าเมืองออกมาที่นี่ครั้งนี้ แต่เจ้าเมืองจะใช้คนทั้งที่ หาใครนำทางให้สักคนยังไม่ได้”

ข้าพเจ้าได้ฟังก็หัวเราะ “แกก็รู้คาเกิน ว่าผู้ว่าราชการ ผู้กำกับ และนายอำเภอ ตลอดจนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พยายามอย่างที่สุดที่จะให้ความสะดวกแก่เราในข้อนั้น แต่ก็หาคนไม่ได้ ถึงจะให้ค่าจ้างแพง ค่าแรงสูงเพียงใด ทุกคนก็ปฏิเสธว่าไม่รู้จักทาง แล้วแกจะให้ทำยังไง?”

“อ้อ, ข้อนั้นน่าจะง่ายนิดเดียว แต่นายอำเภอก็ไม่ยอมทำตามวิธีของคาเกิน” กะเหรี่ยงขราสันติริชะพิมพา

“วิธีของแก นายอำเภอก็เอาตารางไปด้วยเท่านั้นเอง!” ร.อ.เรืองยุทธนาบอก

วิธีของคาเกินไม่มีอะไร นอกจากป้อนผืนให้คนนำทางและลูกหาบที่รู้กันว่ารู้จักทางเดินป่าในภาคนี้ ในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไป และเราออกเดินทาง อย่างไรเสียเราไปไหนเขาก็จะไปด้วย นายอำเภอปฏิเสธเด็ดขาดในข้อนี้

“อยู่ดี ๆ ไม่ว่าจะเอาคอปไปเข้าบ่วง” เขาบอก “กว่าจะไล่ตไล่เถือกขึ้นมาเป็นนายอำเภอกะเขาได้ เห็นไหมว่า หนวดเกือบหงอกแล้ว รู้ละว่า ถ้าได้ตัวฝรั่งสองตัวเมียนั้น เจ้านายก็จะชอบ แต่ถ้าพลาดท่าพลาดทางลงไป ขำรู้ไปถึงหูคนที่เราไม่ชอบหน้าหรือพวกหนังสือพิมพ์ว่า นายอำเภอ

สนับสนุนให้คนสูบฝิ่น ใครล่ะจะช่วย? ใครล่ะเขาจะมาพุทไธ?”

ร.อ.เรืองและข้าพเจ้าเห็นใจเขาในข้อนั้น แต่ทรรศนะของตาเกินแตกต่างกันไปกับเราอย่างตรงกันข้าม

“ทำไมนายอำเภอจะต้องไปโฆษณา? ในป่าอย่างนี้ นายอำเภอเหมือนจ้าวแผ่นดิน ชื่นกเป็นนก ชี้ไม้เป็นไม้ นายอำเภอเป็นคนเหนือกฎหมาย ใครล่ะจะกล้าเอาความลับไปขายในที่แจ้ง ข้อสำคัญ นายอำเภอทำให้เจ้านาย ไม่ใช่ทำผิดกฎหมายให้ใครเดือดร้อน”

แต่นายอำเภอคนนั้นเป็นนายอำเภอแบบสมัยถือน้ำพิพัฒสัทยา กลัวคำสาบานและคำสาปแช่ง หัวเด็ดตีนขาดอย่างไรก็ไม่ยอมทำผิดกฎหมาย

“ถึงผู้ว่าราชการการสั่งลงมา ถ้าผมไม่จับก็ลองดูซิ!” เขาเน้นในตอนท้าย...

ตกลงเราก็จำใจจำเป็นต้องออกเดินทางอย่างแปลกประหลาดที่สุด ยิ่งกว่าครั้งหนึ่งครั้งใดมา พร้อมด้วยปิ่นประจำตัวคนละครบอ และยามหลังซึ่งมีทั้งเสบียงสัมภาระตลอดจนยาปัจจุบันเท่าที่จำเป็น เต็นท์ผ้าร่มในลอนขนาดเล็กคนละผืน มีความรู้ในภูมิประเทศจากการเดินทางผ่านเมื่อหลายปีมาแล้วพอเลาะๆ เป็นพื้น แล้วก็มอบอนาคตของเราให้แก่โชคชะตา

๕ วันเต็มๆ จากน้ำหลาก เราอาจจะไม่ได้พบชาวบ้านป่า หรือคนแปลกหน้าระหว่างการเดินทางของเรา แม้กระนั้น จากแผนที่เก่าๆ ซึ่งมีอยู่ ข้าพเจ้าก็แน่ใจว่าเราจับทิศทางถูก ในการที่จะไปให้ถึงปางลาด ซึ่งเป็นหมู่บ้านสุดท้ายที่ทางจังหวัดได้ข่าวของนักผจญภัยชาวเยอรมันสองผัวเมีย

คาร์ลและแวนดา ฟรีกส์ เป็นนักสำรวจชาติพันธุ์มนุษย์ชุดที่ ๓

ซึ่งเดินทางจากมินเซิน นครหลวงของมณฑลบาเวเรีย ภาคใต้สาธารณรัฐเยอรมันเข้ามาในเมืองไทยเมื่อต้นปีกลาย เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ ชีวิต และชนบประเพณีของชนชาวป่าแต่ดึกดำบรรพ์ที่ยังเหลืออยู่ในแหลมมลายู และต่อมาพยายามติดตามร่องรอยพวกผีตองเหลืองเพื่อศึกษาเพิ่มเติมต่อจากที่ศาสตราจารย์ยูโก อะคอล์ฟ เบอร์นักซิกและเอ็มมาภรรยาของเขาได้เข้ามาสำรวจในระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๙ ถึง ๒๔๘๐ ด้วยเจตนาที่จะพิสูจน์ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์หรือเชื้อชาติดั้งเดิมบางอย่างของชาวป่า ซึ่งมีชีวิตประหลาดลึกลับเหล่านี้ ที่สองผัวเมียเบอร์นักซิกทิ้งช่องโหว่ไว้ หรือเพื่อยืนยันผลของการสำรวจในครั้งก่อน ๆ ของนักวิทยาศาสตร์ชนชาติเดียวกัน ไม่มีใครทราบได้โดยละเอียดแน่ชัด

อย่างไรก็ดี ระหว่างที่ยังอยู่ในพระนคร ครั้งหนึ่งข้าพเจ้าเคยเห็นภาพ และได้อ่านข่าวการสัมภาษณ์ ดร.คาร์ล ฟรีกส์และภรรยาของเขา ซึ่งทั้งสาวทั้งสวยและเฉลียวฉลาด ปรากฏว่าพรรณนาบางประการของเขาเกี่ยวกับชาติพันธุ์อันเป็นของพวกผีตองเหลืองแตกต่างกว่าที่ศาสตราจารย์เบอร์นักซิกได้รายงานไว้ ประการแรกทีเดียว ในขณะที่เบอร์นักซิกเข้าใจว่าพวกผีตองเหลืองเป็นมนุษย์ดึกดำบรรพ์เผ่าหนึ่งซึ่งไหลบ่าเข้ามาสู่แหลมอินโดจีนจากอินเดียตอนใต้ ฟรีกส์กลับคิดว่า พวกผีตองเหลืองพเนจรขึ้นไปจากทางหาดหนึ่งภาคใดในหมู่เกาะมลายู และประการต่อมาเขาเชื่อว่าพวกผีตองเหลืองเป็นชาวป่าดึกดำบรรพ์มองโกลอยด์ผสม มิใช่บริสุทธิ์ดังที่เบอร์นักซิกพิสูจน์ไว้

พรรณนาของโปรเฟสเซอร์ฟรีกส์ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากผู้รู้และหนังสือพิมพ์ทั่วไปทั้งไทยและต่างประเทศ แต่ข้าพเจ้าก็ไม่สู้จะได้สนใจ เพราะไม่มีความรู้อะไรลึกซึ้งในเรื่องนี้ ในที่สุดเรื่องก็ลึ้มเลื่อนไปจากความทรงจำ จนกระทั่งข้าพเจ้าเดินทางกลับจากหลวงพระบางภายหลัง

หลังที่เที่ยวอยู่ทางตอนเหนือของลาว และแวะเยือนราชวงศ์องค์หนึ่ง ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของข้าพเจ้าที่นั่นแล้วผ่านกลับมาถึงบ้าน ได้พบ ได้ทราบ และรับอาสาจากผู้ว่าราชการจังหวัดดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

ข้าพเจ้ารู้ดีว่าถ้าในฤดูแล้ง ภูมิประเทศแถบนี้จะยากแก่การเดินทางและกำหนดจอดจำอยู่แล้ว เพราะเต็มไปด้วยเทือกเขาสลับซับซ้อน แลไปทางไหนคล้ายกันไปหมด หลังจากฤดูซึ่งต้นไม้ป่าและหญ้าได้รับความชุ่มชื้นเจริญขึ้นในเวลาอันรวดเร็ว ทำให้สภาพของทุกหนทุกแห่งเปลี่ยนแปลงไป การเดินทางจะยิ่งยากขึ้นอีกหลายเท่า แม้กระนั้นข้าพเจ้าก็มั่นใจว่า พื้นที่ระหว่างแม่น้ำน่านกับแม่น้ำโขงตอนนั้น ไม่เลื้อมากว่าแรงถึงกับเราจะพากันไปลงตาย ปัญหาสำคัญอยู่ที่ว่า เราจะตามพบคาร์ลและแวนดา ฟริกส์ได้ที่ไหน? และอย่างไร?

ตามความเข้าใจของข้าพเจ้าแต่เดิมนั้นคิดว่า ถ้าเป็นอย่างที่ผู้ว่าราชการเล่า บริเวณป่าสามเส้าคือจุดหมายปลายทางของเรา เพราะมันเป็นแหล่งสุดท้ายที่ชาวสองสามีภรรยาชาวเยอรมันแพ้ออกมา แต่ภายหลังที่ทางจังหวัดพยายามติดต่ออยู่นาน และจากการบอกเล่าของชาวบ้านระหว่างการเดินทางของเราจนกระทั่งถึงน้ำหลาก ข้าพเจ้าก็เปลี่ยนใจว่า ปางลาดคือแห่งแรกที่เราคควรจะได้สืบถามเสียก่อน เพราะมันเป็นหมู่บ้านที่ได้มีผู้พบคาร์ลและแวนดา ฟริกส์ ครั้งหลังที่สุด ใหม่กว่าชาวที่ทางจังหวัดได้รับจากคนตัดไม้ในป่าสามเส้า

ยังเย็นลงเท่าไรและใกล้ค่ำเข้าทุกที ด้านที่เรากำลังเดินอยู่ก็ยิ่งรกและเลือนรางขึ้นเป็นลำดับ ข้าพเจ้าไม่ตำหนิติโทษตาเกินเลยที่ได้ยินแกลเริ่มบ่นพึม เพราะยังไม่มีวีแววหรือระแคะระคายจนนึกได้ว่าใกล้ปางลาดเข้าไป เหนือสิ่งอื่นใด ไม่มีลำห้วยหรือหนองซึ่งมีน้ำพอที่เราจะตั้งแคมป์ลงพักชั่วคราวได้ ตกลงก็ได้แต่กัดฟันกันต่อไปด้วยความเมื่อยล้า

แทบจะลากขาไม่ไหว ยิ่ง ร.อ.เรื่อง ยุทธนา ด้วยแล้ว ยิ่งตกอาการหนักกว่าเพื่อน เพราะขาข้างหนึ่งยังไม่หายเป็นปกติดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น แต่ทุกคราวที่ข้าพเจ้าชวนพัก เขาได้แต่หัวเราะ สันตึระะ และบอกว่า

“เดินต่อไปคุณศักดิ์ พักมีประโยชน์อะไร ในเมื่อไม่มีอาหารและไม่มีแม้แต่้ำน้ำ”

“ตาเกินคิดว่าเอาอย่างนี้ดีกว่า” กะเหรี่ยงขรหาหยุดหันมามองดูเราแล้วเสนอแนะ “นายกะนายทหารเรื่องคอยอยู่ที่นี้ก่อน ตาเกินจะรีบล่วงหน้าไปคว้าอ้ายปางลาดปางชั้นนะมันยังอยู่ไกลอีกสักแคะไหน? ถ้าไปไม่ถึงจริง ๆ ก็พักกันที่นี้ดีกว่า ตาเกินจะไปหาข้าวหาน้ำมาให้เอง”

ร.อ.เรื่อง ยุทธนา ได้ฟังก็หัวเราะ

“ยังก่อน, ตาเกิน” เขาบอก “ฉันยังไม่ถึงกับถือไม้เท้ายักษ์ยักษ์ยันหรือหมดแรงไปได้”

“คนที่ถือไม้เท้ายักษ์ยักษ์ยันนะ ตาเกินไม่วิดกแทนหรือกะนายทหารเรื่อง เพราะพอลับตาคนวางไม้เท้าได้ละก็ถ่อ เดินตัวปลิวเลย แต่่มันคนละเรื่อง ใจนายทหารเรื่องนะแข็งแรง แต่ข้อตีนมันไม่เล่นด้วย เชื่อกาเกินดีกว่า”

ร.อ.เรื่อง ยุทธนา พยักหน้า “ตกลงตาเกิน แต่เดินต่อไปอีกสักครู่เถอะ ไม่ไกลปางลาดเข้าไปจริง ๆ ฉันจะยอมพัก”

กะเหรี่ยงขรหามอง ๆ หน้าเขาแล้วก็ถอนใจ

“ครั้งหนึ่งเคยเป็นนายทหาร จะเป็นนายทหารเสมอไป” แกพึมพำ “ไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ อายอะไรกัน...นายทหารเรื่องกะตาเกินคนกันเอง”

ร.อ.เรื่อง ยุทธนา หันมาสบตาข้าพเจ้า ครั้นแล้วก็หัวเราะกัน ในสถานที่ซึ่งหันไปทางไหนก็มีแต่ป่า...ป่า...และป่า และในสถานการณ์ที่เรากำลังตกอยู่ขณะนั้น การหัวเราะมีอิทธิพลอย่างสำคัญ มันทำให้อารมณ์ที่

หุดหิดค้อยคล้าย ความอิดโรยจากการเดินทาง และความหิวโหยที่ประดังขึ้นมา ก็ดูไม่มีความสำคัญอย่างที่เรารู้สึกกันแต่แรก

เรา ๓ คน ออกเดินทางต่อไปภายใต้เงาซึ่งร่มครึ้มของป่าสักซึ่งสูงตระหง่าน เหมือนทหารยามที่ยืนเรียงรายสูงๆ ต่ำๆ อยู่ตามเนินเขาสองฟากทางเดิน ท่ามกลางเปลวเย็นที่เจือปนสัจ ในอากาศรอบกาย หอมกรุ่นไปด้วยกลิ่นกล้วยไม้ป่า ซึ่งเกาะแฝงอยู่ตามคาคบแห่งหนึ่งแห่งใดในเงามืดเหนือศีรษะของเราขึ้นไป แสงแดดล่าสุดท้ายฉายจับอยู่ตามยอดไม้เหนือเนินเขาข้างหน้าเหมือนผีตากผ้าอ้อม ก่อนที่มันจะลับไปโดยสิ้นเชิงในอีกไม่ถึงชั่วชั่วโมงต่อไป

อย่างไรก็ดี ขณะที่ทางค่านเส้นนั้นลาดลงทุกขณะ และข้าพเจ้าคิดว่าหุแว่วได้ยินเสียงน้ำตกดังมาแต่ไกลนั่นเอง ตาเบิกก็หยุดชะงักและก้มลงอย่างกะทันหัน ชั้นแรกแกหยิบกิ่งไม้เล็กๆ ซึ่งยังสดกึ่งหนึ่งขึ้นมาพิจารณาดู ต่อมาก็ใช้มือข้างหนึ่งเชียบไม้แห้งที่ปกคลุมพื้นดินของทางค่านข้างหน้าอยู่ออกอย่างกระตือรือร้น เรา ๒ คน... ร.อ.เรือง ยุทธนา กับข้าพเจ้าก้าวเข้าไปยืนอยู่ข้างหลังแก

“นาย!” ตาเบิกเงยหน้าส่งกิ่งไม้ให้ข้าพเจ้าและชี้ให้ดูที่พื้นดิน “มีใครเดินนำหน้าเราไปเมื่อไม่นานมานี้เอง ดูกิ่งไม้นั้น ยางของมันยังสด รอยดินนี้ก็ยังไม่...”

“งั้นก็ใกล้ปางลาดเข้าไปแล้ว” เสียง ร.อ.เรืองเต็มไปด้วยความตื่นเต้น

กะเหรี่ยงขราถอนใจ “ตาเบิกก็อยากจะคิดอย่างนั้น นอกจากยังสงสัยว่านี่จะเป็นรอยดินคนในหมู่บ้านปางลาดหรือมาจากที่ไหน?”

ข้าพเจ้าได้ฟังก็มองตาแกเขม็ง “อะไรทำให้แกสงสัยไปอย่างนั้น ตาเบิก?”

“เพราะรอยตีนนี้ ไม่ใช่ของผู้หญิงที่รอยตีนเด็ก แล้วก็คนเดียว นายเคยเห็นผู้หญิงหรือเด็กชาวป่าทางนี้ ไปไหนมาไหนคนเดียวบ้างนาย?”

ข้อนั้นก็จริงของกะเหรี่ยงชรา เราได้รับความชัดเจนในเรื่องนี้ ทั้งในตอนขาไปและขากลับจากหลวงพระบาง ไม่ว่าจะเป็นระหว่างพวกฆ่า แม้ว เย้า ละว้าหรือขมุ ว่าผู้หญิงและเด็กไม่เคยออกจากบ้านไปไหนแต่ลำพังคนเดียว ไม่ว่าจะเป็นเวลากลางคืนหรือกลางวัน ชั้นแรกก็เกิดจากการหวาดกลัวเสือและผีป่า ต่อมา เมื่อข่าวสองสามีภรรยาชาวเยอรมันหายไป ความหวาดกลัวเหล่านั้นก็แผ่ซ่านจากป่าเข้าไปถึงในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และแม้กระทั่งตัวเมืองเอง ผู้หญิงหรือเด็กเจ้าของรอยเท้านี้ อาจจะเป็นใครมาจากที่ไหนเราไม่มีหนทางจะทราบได้ในเวลานั้น ขณะเดียวกันเราก็ไม่มีหนทางเลือก ในเมื่อความขมุกขมัวของเพลาสายัณฑ์หว่านลงมาปกคลุมป่าที่เรากำลังอยู่มีดลงเป็นลำดับ

“ต่อไปเถอะตาเกิน ต่อไป?” ข้าพเจ้าออกคำสั่ง “จะถึงปางลาดหรือไม่ถึงก็แล้วแต่โชค แต่ฉันคิดว่าหูฉันได้ยินเสียงน้ำตกดังอยู่ข้างหน้า เราจะพักแรมคืนกันที่นั่น”

เราเร่งฝีเท้าออกเดินกันต่อไปท่ามกลางเพลาสายัณฑ์อันสุขุม พร้อมทั้งความมืดและหมอกที่ไหลรินลงมาปกคลุมบริเวณป่าและพื้นดินยิ่งขึ้นเป็นลำดับ จนกระทั่งแลไม่เห็นทางด้านที่เรากำลังเดินอยู่อีกต่อไป แต่ก็ไม่จำเป็นเพราะไม่ถึงครึ่งชั่วโมงต่อมา ขณะที่เราเลี้ยวลงสู่เนินต่ำๆ และรู้สึกว่าการเดินเกลี้ยงเข้านั่นเอง ก็มองเห็นแสงไฟส่องวอมแววมอยู่ข้างหน้า มันปรากฏออกมาจากกระท่อมเล็กๆ หลังหนึ่ง ขณะนั้นเสียงน้ำตกก็ดังขึ้น

ตาเกินซึ่งเดินหน้ายกมือขึ้นป้องปากตะโกนเรียก ๒-๓ ครั้ง แต่เสียงดังของน้ำตกกลบเสียงของแก เพราะฉะนั้นเราจึงชวนกันเดินใกล้เข้าไป จนกระทั่งถึงหน้ากระท่อมซึ่งแสงไฟส่องออกมาจึงแลเห็นว่ามิใช่ไฟ

จากดวงถ้วยหรือตะเกียง หากเป็นดวงไฟที่ก่อไว้ได้เพิงหมาแหงนทางด้านหนึ่งของกระท่อมหลังนั้น พิจารณากันจากพื้นใหม่ที่หมักก็เห็นได้ว่าสุ่มไว้ใหม่ ๆ แต่ในกระท่อมหลังนั้นก็ไม่มีผู้ใด เราช่วยกันตะโกนเรียกเจ้าของกระท่อมอยู่ย่นก็ไม่ปรากฏว่ามีใครมารับ กะเหรี่ยงชราขึ้นไปจุดไฟสองคันคูในกระท่อมก็ไม่ปรากฏว่ามีอะไรเหลืออยู่แม้แต่ข้าวสารหรือเครื่องครัว สิ่งเดียวที่แสดงว่าใครก็ตาม ที่ได้อาศัยอยู่และผ่านหรืออพยพหลบหน้าหนีจากเราไปชั่วระยะเวลาไม่ช้าไม่นานมานี้เอง ก็ได้แก่เศษอาหาร ส่วนใหญ่เป็นเผือกและมันเผาที่ตกเรียราดอยู่ข้างกองไฟเท่านั้น

รอบกระท่อมหลังนี้ออกไป มีป่าหรือเพิงหมาแหงนอีก ๔—๕ หลังตั้งอยู่เป็นระยะ ๆ ตามเนินสูง ๆ และได้ค้นไม้เป็นกระจุกอยู่โดยไม่มีรั้วหรืออะไรล้อมอย่างบริเวณบ้านป่าทั่วไป แต่หลังไหนหลังนั้น มีแต่เพิงเปล่า ไม่มีคนอยู่ไม่ได้ ลักษณะหลายอย่าง ทั้งใบแมงมุมและหยากไย่ที่ห้อยพะรุงพะรังลงมาจากหลังคาและเตาที่ปรากฏว่าไม่ได้ใช้มาเป็นเวลานาน แสดงว่าหมู่บ้านเล็ก ๆ นั้นร้างมาเป็นเวลาแรมเดือนแล้ว

แต่ใครเป็นผู้ก่อไฟกองนั้นไว้ และขณะนั้นไปไหน ใครเป็นเจ้าของรอยเท้าที่เราพบที่ทางด่าน? และใครเป็นผู้ทิ้งเศษอาหารเหล่านั้นไว้?

ดาเก็นพิจารณาตามพื้นดินรอบกองไฟอยู่ย่นเพื่อให้แน่ใจ ครั้นแล้วแกจึงเงยหน้าขึ้นมองดู ร.อ.เรือง ยุทธนา และข้าพเจ้าปลางบ่นพึม

“รอยดินนี้ ๓ คนด้วยกันนาย ไม่มีคนที่เราพบตามด่านป่นอยู่ด้วย คงจะไปจากที่นี้ก่อนหน้าเรามาถึงไม่กี่ชั่วโมง แต่ไปไหน? เห็นจะต้องคอยพรั้งนี้เมื่อมีแสงสว่างจึงจะบอกได้”

ข้าพเจ้ารู้สึกใจเหี่ยวลงทันที มิใช่เพราะว่าเรามาทันคนพวกนั้น หากเพราะข้อเท็จจริงที่ว่าปางลาดทั้งหมู่บ้านร้างมาเป็นเวลานานแล้ว โดยไม่มีใครรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นที่นี่? และบรรดาผู้คนในบ้านนี้พากันอพยพไป

อยู่ที่ไหน? ปราศจากคนบ้านนั้นเสียแล้ว ความหวังของเราในการที่จะได้ทราบเบาะแสเกี่ยวกับศาสตราจารย์คาร์ล ฟริกส์และภรรยาของแกก็สลาย ซึ่งหมายต่อไปถึงความล้มเหลวในความพยายามของเราที่จะติดตามแกต่อไปเท่านั้นเอง

ปราศจากชาวบ้านปางลาดเสียแล้ว เราก็จะต้องกลับไปตั้งต้นกันจากน้ำหลากใหม่...ระยะทางเดิน ๕ วัน จากที่นี่ไป! ข้าพเจ้าชักท้อใจ ในขณะเดียวกันก็ตกลงว่า เราจะค้างคืนอยู่ที่นั่น เพื่อสำรวจภูมิประเทศแถบนั้นให้ทั่วอีกสักครั้ง ก่อนที่จะตกลงใจอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไป

เราปลดขม้อออกจากหลัง ตั้งหม้อ และลงไปอาบน้ำชำระกายในธารน้ำตกซึ่งอยู่ติดหลังหมู่บ้านนั้นออกไปไม่กี่สิบก้าว หลังจากเรากินอาหารเรียบร้อยแล้ว ก็ยัดเอาขม้อพื้นของกระท่อม ซึ่งปูด้วยฟากนั่นเอง เป็นอาสนะ พักผ่อนแชงขาที่เมื่อยล้าและระบมจากการเดินทางมาทั้งวัน ความผิดหวังทำให้เราเกือบไม่ได้พูดจาอะไรกัน ได้แต่นอนหนุนขม้อมือ ก่ายหน้าผาก สายตาเพ่งออกไปดูแสงไฟในกองส่องขึ้นไปจับอยู่ตามลำต้น และค่าคบไม้

ในที่สุด ร.อ.เรื่อง ยุทธนา จึงได้เอ่ยทำลายความเงิบขึ้นก่อน

“ถ้าเรากลับไปน้ำหลากอีก ก็หมายถึงการเดินทางแทบล้มประดาตาย ๑๐ วันโดยไม่ได้ความอะไรเลย”

“แต่ถ้าเราขึ้นเดินทางต่อไปโดยไม่มีจุดหมาย มันจะเสียเวลาโดยไม่เกิดประโยชน์อะไรยิ่งกว่านั้น” ข้าพเจ้าว่า “จากที่นี่ไปป่าสามเ้าจะกินเวลากว่า ๒ วัน ไปน้ำฟ้าซึ่งเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านพวกแม้วอาจจะมากกว่านั้น ถึงนั้นเราก็อาจพยายาม ถ้าคิดว่าจะได้เบาะแส ดร.คาร์ล ฟริกส์กับเมียของแก แต่เมื่อไม่มีลู่ทางเสียเลย กลับไปตั้งต้นน้ำหลากผมคิดว่าจะดีกว่า”

คาเก็นซึ่งนอนฟังเราอยู่เงียบๆ ได้ยินก็ลุกขึ้นไปหยิบพินดุ้นใหม่ มาตุมไฟกองที่กำลังจะมอดลง หันหลังให้และพึมพำเหมือนปรารภกับตัว แกล้งว่า

“ถ้ามันจริงอย่างกำนันบ้านน้ำหลากว่า เราก็จะตั้งต้นจากที่นี่แหละ นาย ไม่จำเป็นจะต้องลากจากกลับไปตั้งต้นถึงที่โน่น”

“แต่ตั้งต้นอย่างไรกันคาเก็น?” ข้าพเจ้าตั้งกระทู้ “เมื่อปางลาค กลายเป็นหมู่บ้านร้างไม่มีผู้มีคนที่เราจะสอบถามได้”

“เด็กหรือผู้หญิงเจ้าของรอยตีนที่เราพบเมื่อตอนเย็น กับพวก ๓ คนที่ทิ้งแต่เศษเผือกมันและก่อไฟไว้ให้เงนาย”

“แกล้งตามตัวเขาที่ไหนพบ? เราไม่รู้ว่าเป็นใครด้วยซ้ำไป!”

“ใจเย็นๆ ไว้ก่อนเถอะนาย” กะเหรี่ยงขรลอนใจโดยไม่หันหน้า กลับมาหาข้าพเจ้าเลย “คาเก็นอดสังหรณ์ไม่ได้ว่าคนพวกนั้นจะอยู่ใกล้ๆ นี้แหละ ยังไม่ไปไหน?”

ลางสังหรณ์หรือประสาทที่หกของคนเราเป็นของประหลาด ท่านอาจคิดว่าเป็นการเหลือเชื่อที่คนเราจะบอกเหตุการณ์อะไรล่วงหน้าได้ ไม่ว่าจะหลายชั่วโมงหรือหลายวันต่อไป ท่านอาจคิดว่าเป็นเรื่องเหลวไหลที่จะมีอะไรมาเตือนบอกเราถึงอันตรายหรือโชคเคราะห์ที่กำลังคอยอยู่ข้างหน้า แต่ข้าพเจ้าก็เคยประสบมาด้วยตนเองหลายครั้ง บางคราวเฉลียวใจได้คิด พาตัวรอดอันตรายไปได้อย่างหวุดหวิดในนาทีสุดท้าย และบางคราวก็เหมือนจะมีอะไรมาจุครั้งขาไว้ ก่อนที่จะก้าวออกไปและเหยียบบงเห่าหรือจ้องาง ซึ่งเลื้อยผ่านทางไปข้างหน้า โดยหาเหตุผลไม่ได้

สิ่งเหล่านี้จะปรากฏในระหว่างชาวป่ายิ่งกว่าชาวเมือง เพราะความอ่อนไหวและความคมของประสาทแตกต่างกัน และในบรรดาชาวป่าที่ข้าพเจ้าได้พบมาแล้ว มันปรากฏอยู่ในคาเก็นยิ่งกว่าใครๆ สิ่งใดที่แก

สังหรณ์ว่าจะเกิด มันจะเกิด น้อยครั้งเหลือเกินที่แกจะพลาด แม้กระนั้น
ในครั้งนี่ ข้าพเจ้าก็ไม่สู้จะแน่ใจมากนัก แต่ก็ไม่อยากจะทักท้วงหรือ
วิจารณ์อะไรให้แสบเพื่อนใจ

ความเย็นของอากาศในที่สูง จำขึ้นไปด้วยละอองหมอกที่ไหลริน
ผ่านไปมาไม่ขาดสาย ทำให้ร่างกายที่อ่อนเปลี้ยอิดโรยของเราต้องการความ
อบอุ่น เมื่อได้กลิ่นไอของเปลวไฟ จิตใจที่ทรมานทลายก็สงบลง ด้วยเหตุนี้เอง
ช่วงเวลาไม่ช้าเราก็มอยหลับไป หลับสนิท และหลับเป็นตายจนกระทั่งรุ่งสาง
ต่างผวาตื่นเพราะความเยือกเย็นของอากาศ ได้ยินหยาดน้ำค้างหยดแหมะ
จากใบไม้และชายคา ไฟในกองเฒ่า ก็เหลือแต่เถ้าสีขาว และควันที่ลอย
กรุ่นอยู่หาแสงและเปลวไม่ได้

ดาเก็นซึ่งนอนไวและกระปรี้กระเปร่ากว่าเรา ๒ คน ลุกขึ้นได้ก็
ออกจากปางไปชนพื้นมาใหม่ พยายามเป่าจนควันเข้าตา น้ำหูน้ำตาไหล
เปลวไฟแลบเลียสว่างโพล่งขึ้น แกจึงลุกยืนบิดขี้เกียจและอ้าปากหา
ครั้นแล้วก็กระโดดห่างจากกองไฟออกไป ร้องเอ็ดตะโรลั่น

“นาย! นี่ลูกตาของดาเก็นผาดไป รึว่ามันเป็นความจริง?”

สิ่งหนึ่งสิ่งใดผิดประหลาดเป็นแน่ เพียงแต่เราไม่ได้คาดหมาย
เท่านั้นว่ามันจะเป็นอย่างที่เราเห็น เมื่อแผ่นจากฟากลงพื้นไปที่ข้างกองไฟ
ก้มลงมองดู และปรากฏว่ามันกองอยู่ที่นั่น!

สิ่งเหล่านั้นคือ มันมือเสือ ๓ หัว รวงผึ้งเล็กซึ่งชาวป่าเรียกว่ามี้ม
พร้อมด้วยน้ำหวานและตัวอ่อนซึ่งติดอยู่ที่เสี้ยวหนึ่งของรวง วางอยู่บนใบ
พลวงซึ่งเด็ดจากต้นใหม่ ๆ

“ใครเอามา?” ร.อ.เรือง ยุทธนา มองดูดาเก็นเล็กน้อยด้วยความ
อัศจรรย์ใจ

“ดาเก็นจะไปรู้ได้อย่างไรนาย? แต่แรกมันยังมีคมองไม่เห็นอะไร